

Liever bekende preventie dan nieuwe repressie

De vraag naar repressieve veiligheidsaanpakken is actueler dan ooit. Maar de focus op harde, nieuwe maatregelen heeft negatieve neveneffecten, schrijft **Ida Haisma** van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) naar aanleiding van het *Trendsignalement 2010*.

CRIMINALITEIT EN OPENBARE ORDE

Burgemeesters beschikken inmiddels over zoveel bevoegdheden om op te treden tegen (potentiële) overtreders, dat de burgervader langzamerhand een hulpsherrif dreigt te worden. Dat zeggen steeds meer juristen en strafrechtsdeskundigen over het alsmaar uitdijende veiligheidsinstrumentarium van de gemeentebestuurder. De burgemeester kon al (onder andere!) plegers van huiselijk geweld tijdelijk uit huis plaatsen, een avondklok instellen en een gebied aanwijzen

voor preventieve fouilleeracties. Met de invoering van de Wet Maatregelen bestrijding voetbalvandalisme en ernstige overlast in 2010, komen er weer nieuwe bevoegdheden bij. Met de wet in de hand kan de burgemeester bijvoorbeeld een gebiedsverbod opleggen aan hangjongeren die een buurt terroriseren of aan hooligans die zich rond een wedstrijd misdragen.

Perspectief

En 2010 heeft, als er een nieuw kabinet is, nog meer van dit soort regelgeving in petto. Zoals het er nu naar uitziet, wordt het toepassingsbereik van de Wet Bibob uitgebreid, zodat gemeenten bij vergunningverlening ook de integriteit van eigenaren van growshops, belwinkels of woningbemiddelingsbureaus door het landelijke Bureau Bibob kunnen laten toetsen. En met de invoering van een nieuwe prostitutiewet wordt het gemeentelijke toezicht op de prostitutiesector geïntensiveerd, onder andere via een vergunningplicht voor de escortbranche en de mogelijkheid prostitutiebedrijven

volledig uit de gemeente te weren. Tegelijkertijd wordt schadeverhaal gestimuleerd (bijvoorbeeld bij graffiti, diefstal, en vernielingen en geweld tijdens de jaarwisseling), kunnen gemeenten zelf bestuurlijke boetes uitdelen voor overtredingen van de Algemene Plaatselijke Verordening en zien steeds meer snelrechtvoorzieningen het levenslicht.

Focus in veiligheidsbeleid op repressieve acties en nieuwe regels

Elk van deze juridische nieuwtjes afzonderlijk geeft geen aanleiding tot gefronste wenkbrauwen. Maar als de ontwikkelingen eens systematisch op een rij worden gezet, zoals het CCV doet in het op 8 maart verschenen *Trendsignalement 2010*, doemt het beeld op van een veiligheidsbeleid dat in het teken staat van repressieve maatregelen waarvoor steeds nieuwe wettelijke bevoegdheden en voorzieningen in het leven worden geroepen. En de

focus op nieuwe juridische reper-toires om repressief op te treden tegen onveiligheid begint inmiddels negatieve neveneffecten te sorteren. De bevoegdheden, methodieken en projecten buitelen over elkaar heen, terwijl bij de proportionaliteit en effectiviteit nauwelijks wordt stilgestaan. Daarnaast dreigt repressie in het veiligheidsklimaat de boventoon te gaan voeren, terwijl een adequaat beleid natuurlijk een juiste balans vereist tussen preventie en repressie.

Nieuwe wegen

Het CCV vraagt met de publicatie van het *Trendsignalement 2010* dan ook niet alleen aandacht voor innovatieve aanpakken en nieuwe kaders, maar ook voor het bestaande preventieve instrumentarium. Te denken valt aan de normen voor inbraakwerendheid van woningen in het Bouwbesluit, buurtbemiddeling voor het mediëren bij burenruzies en wijkconflicten, en het Keurmerk Veilig Ondernemen dat publieke en private partijen helpt om samen te werken aan veiligheid op bedrijventerreinen en in winkelcentra. Al

deze aanpakken sorteren positieve effecten, bleek recentelijk nog uit verschillende onderzoeken waarvan het Trendsignalement verslag doet. Ook kunnen volgens het Trendsignalement straatverlichting, gedragscodes, buurtcoaching, lokaal alcoholbeleid en regionale samenwerking een positieve bijdrage leveren aan onze veiligheid – ook al klinken ze misschien niet zo sexy, streng en daadkrachtig als een straatcommando of een reisverbod. Het feit dat dit soort preventieve instrumenten, bijvoorbeeld als gevolg van nieuwe kennisinzichten en technologische mogelijkheden, zich steeds verder ontwikkelen, lijkt een belangrijke reden dat ze hun praktische waarde en nut behouden. En dat er geen nieuwe wetgeving voor nodig is om van deze preventie profijt te hebben, is natuurlijk mooi meegenomen.

www.sconline.nl

De auteur is directeur van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV), een onafhankelijk expertisecentrum dat zich inzet om maatschappelijke veiligheid te vergroten.